

Årbok 2020 - 2021
- Fortellinger og tilbakeblikk fra hverdagen i St. Olavs barnehage

17. august.

Denne supre og energiske gjengen er klare for et nytt bhg-år - hvor barnas interesser og drømmer er i fokus! Vi gleder oss til å se dere alle, uansett om du er helt ny eller om du allerede går hos oss.

Uke 34

Når du går inn porten i St. Olavs bhg for aller første gang vil du møte masse nytt. Du vil høre latter, voksne som sier navnet ditt og spør om hva du vil gjøre, men også skrik og skrål og gråt fra barn som lengter etter faren sin. Du vil se mennesker overalt, barn som løper og herjer, voksne som smiler og er opptatt med å krabbe rundt på gresset eller spille fotball, men også voksne som er litt overalt for å holde oversikt over alle sammen.

Du vil kunne ta og føle på bilder og tegninger fordi de henger lavt på veggen, finne bøker, spill og musikkinstrumenter lett tilgjengelig, men du vil også erfare voksne som forteller deg at du må vente litt, fordi vi lever i en tid som ikke er helt vanlig.

Kort sagt, i St. Olavs vil du møte livet. Du vil oppleve tillit og at du får utforske verden, men også at du blir utfordret og stilt krav til. Og det viktigste, du vil snart oppdage at uansett hva som skjer - om du er lei deg, glad eller noe midt i mellom, vil en av oss alltid være der å dele det med deg.

Uke 35

Ordet sannhet brukes ikke så ofte, men ordet «sant», det vet mange barn hva er. Det betyr det som er riktige der og da. Å være filosofisk er å jakte på sannheten, strebe mot det gode liv og søke etter det som er riktig. Selv om filosofi kan høres teoretisk ut, så handler det egentlig om å tenke og snakke sammen om livet; stille åpne spørsmål som ikke har ja- eller nei- svar og utfordre barna med påstander som gjør at de må tenke selv.

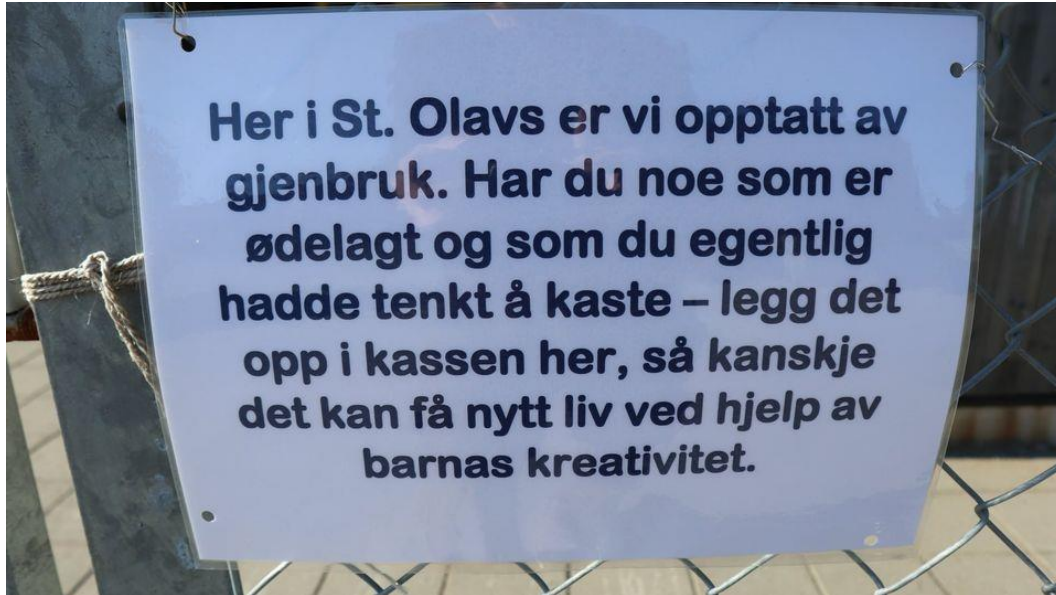

Fantasi er evnen til å kunne forestille seg noe!

Professor Erik Lærdahl sier at fantasi er nødvendig for å utvikle nye ideer!

I fantasiens verden fins det ingen begrensinger- i St.Olavs Bhg vil vi si ja og følge drømmer! Et bord kan være så mangt, det kan man sitte å spise mat ved, men man kan også bygge hus og sitte sammen med vennene sine og filosofere over livet!

Uke 36

Når du starter i barnehagen her hos oss, er du helt spesiell for oss som jobber i barnehagen. Tenk, vi har aldri møtt noen som deg før! Og du har begynt i barnehagen for å berike vår verden. En verden som hadde sett helt anderledes ut hvis ikke nettopp du hadde begynt. Fra det sekundet du setter foten innenfor døren i barnehagen, begynner vi å observere deg. Vi får informasjon om deg fra mamma og pappa også, men det viktigste for oss er alt det du viser oss i barnehagehverdagen. For i barnehagehverdagen er det din stemme som kommer frem. Du forteller oss hva du liker og hvordan du vil at din dag skal se ut - ikke nødvendigvis alltid med ord, men i leken og med kroppsspråket ditt. Så når vi spør deg om du vil spise, og du ikke er sulten, da venter vi. Og når du står i lekekjøkkenet og leker at du vasker kopper og kar, da utvider vi leken til for eksempel badet hvor det finnes rennende vann. For i barnehagen vår skal du erfare at det du sier, mener og gjør er viktig.

Tilbakeblikk - Fossefallet august 2020

Velkommen til et nytt barnehageår i St. Olavs barnehage!

Vårt pedagogiske grunnsyn sier at: Hvert barn skal bli møtt på sine premisser - ut fra sin måte å tenke, handle og utforske verden på. Det gjør vi gjennom å være:

- Årvåken – fysisk og faglig tilstede
- Tydelig – direkte og ærlig
- Handlekraftig – satse og gå i front

Kjære foreldre.

Vi vil bruke anledningen til å ønske dere alle velkommen til et nytt barnehageår. Vi ønsker velkommen til: Violeta Luna, Emil, Live, Vega, Emmanuel, Arja, Eliana og Mir. Nå mangler vi tre barn og ønsker Taira velkommen i september og Hedvig og Ludvig som begynner i oktober. Vi ser frem til å samarbeide med dere det neste året for å gi barna deres en god hverdag med mye lek og utfordringer.

Tilvenning

I august har vi hatt mest fokus på å få til en god tilvenning. En god tilvenning i barnehagen er viktig for at barnet skal få en best mulig start i sin nye hverdag. Hvordan gjør vi det på Fossefallet? Gjennom å skape gode rutiner, gjentakelser, tilstedeværelse, nærvær, beholde roen, sitte ned, ha

et ledig fang, få lov å ha smokk og kos.

Tilbakeblikk på august- Vikingene

I årsplanen vår sier vi blant annet: «Samtidig som barn skal oppleve hverdagen i barnehagen gjennom lek, aktiviteter og fellesskap, skal de omgis av voksne som synliggjør og setter ord på holdningsskapende, verdimeslige og kunnskapsmessige forhold». Skolegruppa har vært på sin første tur. Langs veien vi gikk, møtte vi blant annet på en baby-snegle, et innsekt som gikk på vannet, og et ekorn. Vi smakte på syreklover «det smaker som surt godteri» sa Ebenezer, og rynka på nesa. Vi lærte at dette kan vi plukke og ha på brødskiva, eller ha i salaten. Barn og voksne løp, lo og dramatiserte at vi var duebarn, duemammaer og hauker. Vi lekte hauk og due.

Vi støtter oss også til Maslow (behovspyramiden), som sier at de grunnleggende behov som mat og søvn, må dekkes før behovet for trygghet og det sosiale kan oppnås. Trygghet må også til før læring kan skje!

Vi tar barn på alvor!

Alle handlinger og avgjørelser i barnehagen som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn. Vi er en pedagogisk institusjon som tar barna på alvor i pandemien også. Barna blir sett og hørt og deres meninger blir vektlagt.

Vi er tilstede, lyttende, legger til rette for at barna skal kunne formidle det de er interessert i, og barnets stemme er viktig for oss. Dette innebærer at vi gir barnet rett til medvirkning gjennom hverdagene i barnehagen.

Vennlig hilsen

Fossefallet

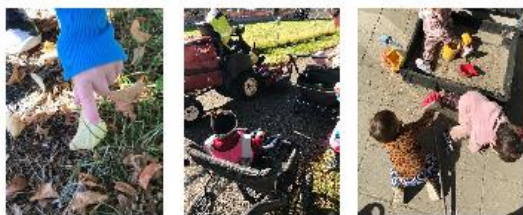
«Jeg har masse skum når jeg bader hjemme, Eirin! Så masse at jeg kan lage nisseskjegg» sier Lykke. «Men det går ikke når jeg må dusje, da»... Hvorfor går ikke det?

Aristoteles sier: Det vi må lære før vi kan gjøre det, det lærer vi ved at vi gjør.

Det blir stort engasjement rundt vann og skum. Mange har erfaringer med badevann fullt av skum, såpe som svir i øynene, badebomber, dusjer i ulike varianter blir også nevnt. «Det pøser ute» sier Ingrid. Ute legger vannet seg i store dammer. Vi tar med oss Zalo og shampo ut. Når barna tar såpe i vandammene blir det masse skum. Vi lager skjegg, hatter osv av skummet. Når vi tar såpe i hånden og later som regnet er en dusj, skjer det ikke så mye. Litt som barna allerede hadde erfaring med fra dusjen. Barns deltakelse og mulighet til å få tenke, prøve, og å finne muligheter eller løsninger selv, bidrar til nyttig førstehåndserfaringer.

Tilbakeblikk på august for Tømmerstokken

Vi ønsker alle nye og gamle barn velkommen til Tømmerstokken. Håper alle har hatt en fin sommer.

Samtidig som barna skal oppleve hverdagen i barnehagen gjennom lek, aktiviteter og fellesskap, skal de omgis av voksne som synliggjør og setter ord på holdningsskapende, verdimesige og kunnskapsmessige forhold. (Årsplan)

I vår barnehage vil det pedagogiske grunnsynet være synlig ved at barna skal få mulighet til å være med på alle gjøremål i barnehagen. De skal bli respektert, sett og hørt av personalet.

Vi jobber ut ifra barnas drømmer og interesser.

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplan for barnehagen).

I august har vi hatt fokus på å bli kjent. Det er mange nye mennesker og mye nytt for barna å forholde seg til.

Vi har allerede nå sett mange av interessene barna har. Eksempler på dette er: Kjøretøy, (Traktorer, lastebiler og alt som har hjul.) Mange av barna liker å lage mat på dukkekjøkkenet og ta dette videre inn på badet for deretter å vaske opp. En stor interesse som vi også har observert på basen er å kaste eller sporke ball.

Vi har feiret bursdagene til: Elsa, Elias og Felix i august. HURRA!

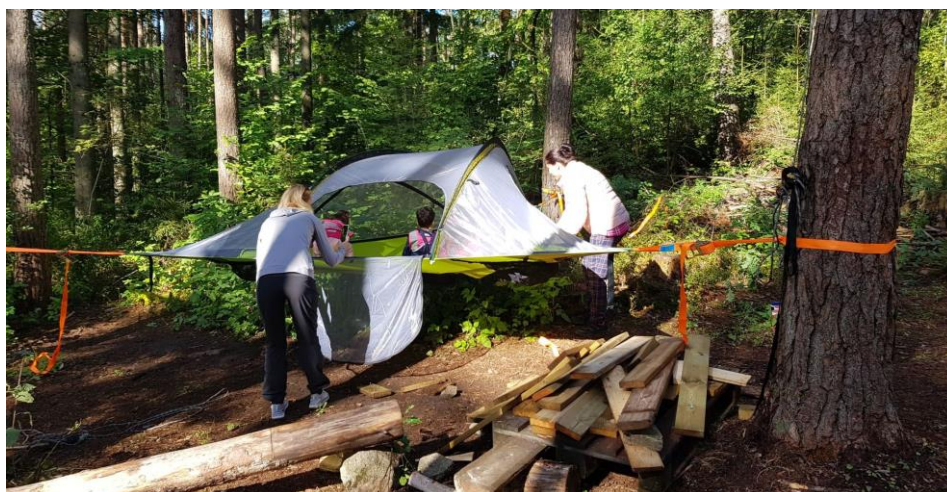
Det er bare å ta kontakt med oss hvis dere lurer på noe.

Uke 37

Ordet «friluftsliv» ble første gang brukt skriftlig av Henrik Ibsen i diktet «På viddene» fra 1859.

I barnehagens vokabular får «Tur og uteliv» stadig større plass. Vi har et mål om at barna skal oppleve spenning, glede og mening når vi er ute og på tur. Vi er opptatt av barnas egen lek, men også å introdusere tradisjonelle uteleker. I tillegg prøver vi jevnlig ut nye ting.

På fredag var vi på naturplassen i Hafslundskogen og satt opp et tretelt. Med god avstand ned til bakken ble det fort til et slags hoppeslott. Illustrerende for hvordan barna, når de får mulighet, definerer verden gjennom sine handlinger.

De eldste barna går tur på mandager. Hvor vi skal er ikke bestemt og barnas initiativ og ønsker er med på å forme turene. På mandag syklet vi til plassen vår i Hafslundskogen etter samtaler med barna. Vi har tidligere sett spor etter Gruffalo og er på evig jakt etter skapningen som gjemmer seg ute i naturen. Da vi gikk på tur snakket vi om demokratiske valg, at flertallet bestemmer. Hver gang stien delte seg måtte barna velge hvor de ville gå. Så tellet vi over i fellesskap og flertallet avgjorde. På denne måten fikk både barn og voksne mulighet til å oppdage nye, spennende steder i skogen og bli kjent med naturen på egne premisser. Da tiden var inne for å snu nesa hjem, snakket vi litt om forskjellen på diktatur og demokrati. Vi var alle enige om at diktatur var litt urettferdig og kjedelig.

Uke 38

Vi alle har styrkesider og vi lærer på ulike måter. Vi utvikler oss i ulikt tempo, opplevelser og erfaringer er utgangspunkt for dannelse. I St. Olavs har vi et menneske- og læringssyn som fremhever at barn lærer av hverandre.

"En brann er ikke tull. Du må ringe 1-1-0.
Har du fått en tyv på do. Må du ringe 1-1-2.
Har du veldig vondt et sted. Må du ringe 1-1-3.
Det er lett å huske det"

Denne uken har det vært brannvernuke i barnehagen. Kuber, hus, bord og vegger har blitt til brannstasjoner og gode samtale - steder.

Uke 39

Vi i St. Olavs barnehage er opptatt av bærekraftig utvikling, og vårt mål med dette er å lære barna å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. I forhold til dette skal vi se etter, og lære oss om, spiselige planter, bær, sopp og urter som den norske naturen byr på. Med andre ord: Vi skal på matjakt i naturen vår! Her snakker vi ferskt, friskt, sunt, kortreist, usprøytet og økologisk, og ikke minst.....helt gratis! Vi skal ta bilder underveis, og resultatet skal bli en laminert bok som hvert av barna får med seg etter endt barnehageår. Den første planten barna har lært noe om er surkløver/ skogsyre/ gaukesyre. Den liker seg helst i skogkanten, rundt og på mose, i skygge og fuktig jord. Planten smaker deilig surt, og passer godt i en salat, men også sauser og dipp.

Gledespatruljen er ute på tur hver onsdag. Hensikten er å reise rundt i Sarpsborg og spre glede. Det er ikke alltid like lett å finne noen å glede, så da gleder vi oss selv.

Uke 40

Du och jag, sa Emil i Lønneberget til Albert. Jeg og du, sa filosofen Martin Buber. Det handler om det samme, den gjensidige avhengigheten mellom mennesker, uansett alder:

Alt er så nytt ennå. Det er nytt å være borte hjemmefra, det er nytt med mange barn og voksne.

Lydene er nye, luktene også. Ikke rart at du inn imellom gledesrop og spenning, savn og tårer, står og venter ved porten. Men så fint det er når jeg merker at hånden min er varm og god, at du vil at jeg skal sette meg et sted du vet hvor du har meg, at vi kan dele fascinasjonen for raske biler og ballen som triller fort gjennom røret, at det er gøy å synge og kjempemorsomt at vinden nesten blåser deg over ende. At vi kan dele, du og jeg.

På tur oppdager barn verden, naturen og får nye erfaringer. Barnas drømmer, spor og interesser er utgangspunkt for turene. Etter denne turen ble det interesse for et larve-prosjekt.

Et kort tilbakeblikk fra September

Et – og To åringene på Fossefallet

Vi holder fortsatt på med tilvenning, Barna får den tiden de trenger. Det tar litt tid å bli kjent med store og små i en ny tilvarelse.

Ifølge Broberg har tilvenning tre hovedsakelige formål: 1. Barnet skal vennest til det nye miljøet, 2. Barnet skal gis mulighet til å bli godt nok kjent med minst en i personalet - knytte et sekundært tilknytning bånd som substitutt for foreldrene og 3. Gjøre barnet fortrolig med å klare seg uten foreldrene i lange perioder i løpet av dagen, og være trygt nok til å kunne leke og utfolde seg.

Med andre ord handler det om at barnet utvikler trygge tilkyningsrelasjoner til barnehagepersonalet. Noen barn trenger lenger tid til å venne seg til å være vekke fra sine nærmeste omsorgspersoner enn andre. Det viktigste for oss er å se hvert enkelt barn, å gi barna det vi ser de trenger. Vi har gode fang og armer og både vi voksne og barn fra i fjor deler gledelig ut koser til barn som trenger det.

Treårs – gruppa

På treårs – gruppa er interessen for bøker blitt stor. Barna kan sitte lenge med en bok. Det å lese for en venn eller med en voksen er veldig stas. Det at barn blir lest jevnlig for og blir glad i bøker, har en grunnleggende betydning i forhold til å forebygge lese og skrivevansker senere i

livet. Når vi leser til barna øker vi ordforråd og språkforståelse. Høytlasing stimulerer fantasi, lek og drømmer der kunnskapen økes og barn lærer mer. Årets BlimE – låt er veldig populær på treårs – gruppa. Vi har begynt å lære dansen, og vi skaper vår egen dans.

Tur og uteliv

Fossefallet har vært på tur med gledespatruljen, syklet til Hafslundparken og gått turer i nærområdet, blant annet tennisbanen, handleturer og Kulåsparken «Vi legger til rette for at barna skal få gode naturopplevelser, vi stimulerer nysgjerrigheten deres og bidrar til at barna blir glade i å tilbringe tiden i naturen»

Årsplanen for St.Olavs barnehage

Pågående prosjekter på Fossefallet

- Frost prosjekt
- Prosjekt om dyr
- Baby prosjekt
- Kjøretøy prosjekt

Med vennlig hilsen

Fossefallet

Tilbakeblikk på september for Tømmerstokken

I september har vi vært på tur til skogsplassen vår i Hafslundsskogen. Her ble barna kjent med de flotte hengekøylene og treteltet vårt. For mange av barna var dette en ny og fin opplevelse.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.

Rammeplan for barnehagen

Prosjekter

Barna jobber i små og store prosjekter. Målet er å vekke barnas vitebegjær slik at de blir nysgjerrige på livet og får lyst til å lære mer.

Årsplan

Vi jobber stadig med prosjektene våre: Forskjellige kjøretøy og dyreprosjekt. I september var barna med på å lage dyr av gjenbruksmaterialer. Baltasar var med på å skru sammen en ny vogn til basen vår.

Andre hendelser på basen

En fast aktivitet i barnehagen i september er: Brannvern-uke. Barna syntes det var spennende å se på bilder, film og konkrete som hadde med brannvern og gjøre.

Vi laget en brannstasjon på basen og barna kunne lage sin egen kunst inne i stasjonen.

Uke 41

I dag når jeg gikk gjennom hjerterommet, hørte jeg en slags svisjende lyd. Samtidig så jeg enden av en blå kjole som forsvant rundt hjørnet mot Åpen og treåringsgruppa. Rundt hjørnet stod selveste Elsa fra Frost-eventyret som svisjet og svusjet med hendene i alle retninger, og jeg ble umiddelbart frosset til is. Jeg gikk altså rett på ren, skjær lekeglede. Og dette er det mye av i St. Olavs! I dag fikk jeg være en del av Frost-prosjektet, og de barna som har holdt på med dette prosjektet en stund. De har laget snø av potetmel og balsam, laget Olaf, brukt prosjektor i lysfremstillinger og ikke minst lekt historien gjennom utkledding, sang og dans.

Ha en lekende, flott helg!

Halve kontoret i St. Olavs bhg er gjenbrukslager. Har samler vi ting vi finner og får. På fredag mottok vi poser med brukte leker. I de gjennomsiktige søppelposene kunne man se biler, dyr og kjøkkenting. Og så kom det sirenelyder hvis man rørte på den ene posen.

Barna ville ta ut lekene, men pedagogen tenkte at det kanskje var lurt å porsjonere det. Det endte med at barna ble med på å tømme ut posene og sortere lekene.

At sofaen ble definert som en del av lageret var helt naturlig. Og da noen studenter tittet forbi og bemerket så fin lek barna hadde, var tilbakemeldingen tydelig: Vi leker ikke, vi jobber!

Å møte barna på deres premisser handler om å gripe deres interesser og drømmer der og da, men også om å skape prosesser som involverer barna, hvor selve deltakelsen er målet.

Uke 42

Lek, filosofi og samhandling en tidlig morgen i St. Olavs bhg.

Ved frokosten idag, ville barna lese bok mens de spiste. Etter kort tid, kommer et barn til. Han er veldig klar for å bli malt i ansiktet, som en ulv! Det samtales om alt fra isulv, de skarpe tennene ulven har, og at ulver kan ligne på noen type hunder. Jeg begynner å fortelle om ulven og de tre små griser, og hvordan ulven forsøker å lure grisene til å slippe han inn. Hvorfor vil ulven inn? Hva er å lure? "Gris kan du spise, Eirin, for du har jul" "men du er ikke en ulv da, ler et annet barn" "ja, jeg kan spise gris, selv om jeg ikke er en ulv, eller kanskje jeg er det, og har kledd meg ut som Eirin?" Vi ler, om enn noe usikkert.. 😊 Etter at de er ferdige med å spise, lager to av de yngste jentene seg en hytte mellom noen kasser, som står nesten ved siden av frokostbordet. "Vi vil ha tak" Jeg legger en gardin over eskene. Jentene hyler og roper under: "ikke blås da!" Jeg bestemmer meg allikevel for å blåse, som ulven hadde blåst på huset til grisene. Samtidig som jeg sier: "lille gris, lille gris, slipp meg inn.." Taket (les: gardinen) blåser ned, og jentene ler en skrekkblandet fryd, i det de beveger seg inn og ut av kontekst.

Barn liker små krypinn hvor de kan gjemme seg bort, fantasere og gi base for leken. De siste dagen har vi laget to nye fantasihus - et på naturplassen og et i barnehagen. Disse husene er laget av paller, og kan bli til hva som helst ut i fra barnas fantastiske fantasi. Huset på naturplassen ble i dag til et lite bibliotek.

Uke 43

Pedagogisk progresjon.

Progresjon betyr utvikling og fremskritt. Barna må ha noe å strekke seg etter. Lære og erfare at motstand og utfordringer tilfører noe nytt til den kunnskapen de allerede har. Det vil si at barna får prøve selv og gjøre sine egne erfaringer. Som denne gutten som prøver å klatre over en stein.

Musikk er en viktig del av relasjonsarbeidet og kunnskapsformidlingen. For tiden øver barnekoret på de «gamle» sangene. I tillegg holder vi på med å lage en ny sang, St. Olavs. Med barnas egne ord som utgangspunkt har vi to vers klare:

Bjørnen sover, mens Barbie bader flat
Bålet brenner og trolla lager mat
Voksne tuller,
her går heltene i pysj

Raske biler i såpebobleland
Store traktorhjul er det tøffeste jeg kan
Vi har en elsykkel
som tar oss overalt

Uke 44

Gjenbruk, barnlig glede og Halloween!

Det er tema på Vikingene for tiden. Barn og foreldre har levert inn «gammelt» tøy som vi har sydd

om til de herligste Halloweenkostymer. Stolte viser barna frem sine kunstverk! Om en uke braker det løs, gjett om vi gleder oss!

Sist uke markerte vi FN-dagen. Dette ble for en gruppe barn starten på et prosjekt om barnas flagg og nasjonalitet. Vi har begynt å utforske de ulike fargene og formene flaggene har, og hvor de ulike landene ligger. I årsplanen vår står det at «kunnskap handler om å forstå verden og hvordan ting fungerer». Vi forsker sammen, og finner svar hos hverandre, hos foreldre og via iPaden.

Uke 45

1 og 2 åringene er opptatt av å utforske ved å bruke alt de har av sanser. Derfor har vi laget en sansevegg, med ulike materialer hvor barna kan snurre, trykke, føle, åpne, lukke, putte, speile og lage lyd. Det meste som henger på veggen er gjenbruksmaterialer, og noe av det har vi til og med fått i den store gjenbrukskassen som står utenfor barnehagen.

Kunnskapsformidling i bhg`en foregår på mange nivåer og tar utgangspunkt i det barna er opptatt av. Med barna som likeverdige deltakere blir kunnskapsveien til mens vi går.

Vi skal presentere verden, men også la barna sette ord på sine opplevelser. Vi skal utvikle barnas interesser, men også følge deres spor. Vi skal utvide barnas horisont, men også la de definere sine liv. Vi skal gruble sammen med barna, men også la de tenke selv.

TILBAKEBLIKK FOSSEFALET OKTOBER

Nå har vi kommet et godt stykke ut i det nye barnehageåret og vi voksne på Fossefallet er enige i at vi har fått en flott barnegruppe. Vi stortrives med hverandre, både store og små, og gleder oss sammen hver dag i barnehagen! Vi vil samtidig få *takke dere foreldre for godt oppmøte på foreldremøtet.*

Prosjektarbeid på Fossefallet

Dyr: Basert på interessen til flere av barna begynte vi å utforske om grisene. Vi har snakket om størrelser og former, vi har snakket om halene til grisene og samtalt om hvor grisene skulle bo. Krøllet hale og nesevis er sungen som Live liker veldig godt. Vi har snakket om kuene, hvordan de så ut, hvor de skulle bo, men også hva vi får fra kuene. Dyr skaper glede og engasjement hos barna og vi ser barna leker med det lenge etter den planlagte aktiviteten er ferdig. Anna har stor interesse for hester, og i slutten av oktober gikk turen til Hafslund gård for å møte hestene. Vi voksne er gode forbilder for barna. Vi lærer barna at dyra, på samme måte som mennesker trenger mat, vann, kos, og kjærlighet, men også ser vi at dette gir mestring og glede hvor barna samarbeider og bygger gode relasjoner med hestene.

Baby prosjekt: I september startet vi et prosjekt om babyer, noe som var aktuelt også i oktober. I dette prosjektet to to-åringene leker oftest «parallell lek» Det kan av og til leke med barn på sin egen alder, men i et år eller to til, er det parallell-lek som dominerer – det vil si at barna leker ved siden av hverandre uten egentlig å leke sammen.

Kjøretøy prosjekt: Vi ser vi at barna er opptatt av biler, gravemaskiner, lastebiler og traktorer for tiden. Ut ifra dette har vi i september startet et prosjekt om kjøretøy. Vi snakker om bilene, hvilken farge de har, og noen bilmerker.

Ut i verden: Årsplanen vår sier at barna oppdager verden på tur, naturen og de får nye erfaringer og vi har hatt flere turer også i oktober. Vi har vært i Hafslundskogen, Kulåsparken, Tonenavnet, Glengshølen, handleturer, og Hafslundgård.

Vi avsluttet oktober med markering av Halloween. Vi har pyntet basen med spindelvev, edderkopper. Både store og små hadde på seg søte og skumle kostymer. Det ble dansing, ansiktsmaling og kjeks til alle til slutt.

Mvh Fossefallet

Tilbakeblikk Vikingene oktober 2020

Dyr og dyreprosjekt

På starten av barnehageåret begynte vi med et dyreprosjekt på vikingene. Vi har hatt besøk av slange, kjøpt inn lekedyr av alle slag, hengt opp bilder av dyr fra barn og ansatte, lest fortellinger av dyr og hatt et generelt fokus på dyr i hverdagen. Denne måneden har vi hatt besøk av hundene til Isabell, Lillemor og Beistet. Barna fikk hilse på Lillemor og alle fikk ha henne på fanget. Senere fikk se leke med Beistet ute. Noen av barna gikk også tur med Dixie, hunden til Christian. På veien møtte vi på flere hunder vi fikk hilse på. I relasjon med hundene lærer barna seg å ta hensyn til signalene hundene gir og ta hensyn til disse. Barna snakker ofte om møtene de har hatt og flere snakker levende om dyrene de har hjemme.

Tur til Kruseløkka

Vi fikk forespørsel fra Kruseløkka eldrester som lurte på om vi kunne komme og syng litt for dem. Koret rensket stemmebåndet og gledespatruljen syklet av gårde for å spre glede til de eldre. Vi fikk stå ute midt på plassen. De hadde åpnet dørene slik at alle kunne se og høre koret. Det var fint å kunne spre litt glede igjen på denne måten og gleden

var gjensidig. Vi sang flere sanger og hadde premiere på den nye sangen vår «La oss gå».

Halloween

Til halloween i år hadde vi fokus på gjenbruk. Barna kunne lage egne kostymer og velge mellom å lage skjørt eller kappe. De fikk velge stoff, utforming, være med å klippe og sy. De fikk også pynte verkene sine med hva enn vi kunne finne av knapper, glitrende stoff, trå av forskjellige slag, glitter osv. Vi så stor skaperglede og barna viste stolt frem hva de hadde laget på selve Halloween feiringen. Dagen ble fylt med ansiktsmaling, monsterpannekaker, spøkelsesjakt, gresskarskjæring, og kino med popcorn.

Uke 46

Gjennom lek tilegner barna seg kunnskap og erfaringer sammen med andre barn og voksne. Lek som foregår på barnas premisser - ut fra deres tempo, rytme og innhold, gjør at barna kan definere seg selv, etablere sin identitet og tør å være seg selv.

"Nå kommer babyen!", roper et barn. "Det er jo en pinne", sier en annen og ler. Alle ler godt sammen. "Her er barnet ditt", sier et av barna og gir det til Tone. "Hva syns dere pinnen skal hete?", spør Tone. "Pinne-Lise", svarer et av barna. "Ja", svarer flere i kor. "Hun trenger melk og klær", sier et av barna. "Og teppe", tilføyer en av jentene.

Dagen etter fikk Pinne-Lise flere familiemedlemmer og nye klær. En hund, en bror, en pappa og en kjæreste. Pinne-Lise har også fått bhg-plass på Tømmerstokken.

I årsplanen vår under temaet «ut i verden» har vi med et sitat fra Arne Næss: «Å gå samme turen ti ganger kan gi deg følelsen av gjentakelse, men å gå den hundre ganger kan gi deg en fornyet følsomhet og glede over hver bitte lille ting på veien.»

Under en spontan tur her om dagen ville noen jenter plukke kastanjenøtter og blader. Bladene var der sist vi gikk denne veien, men kastanjenøttene, hvor kom de fra? Dette ble et samtaleemne på veien hjem mens jentene hadde lommene fulle av blader og nøtter - som de senere på dagen brukte til å lage små kunstverk av.

Uke 47

I barnehagen vår pågår det ett felles prosjekt som handler om dyr.

Dette prosjektet baserer seg på våre fantastiske barns fascinasjon for ulike dyr. Prosjektarbeid betyr ny kunnskap, og tenk så spennende det er å få ny kunnskap om noe man synes er skikkelig gøy.

Vikingene lager Safari-rom, Tømmerstokken har laget et skogsrom, Fossefallet har fylt bordene med dyrebilder og dyrefigurer. Vi har hatt besøk av hunder, kaniner og slanger i barnehagen. Og vi møter stadig nye dyr på tur.

Er det mulig å jakte på sannheten midt opp i alt det andre som skjer i bhg`en?

Vi jobber med å forebygge og forhindre mobbing, utenforskap og krenkelser. Å sørge for at alle barn har det bra krever systemer og rutiner. Skjønt, egentlig handler det om å forstå hvert enkelt barns egen sannhet, eget bilde av seg selv og verden.

De beste virkemidlene vi har i bhg`en til å anerkjenne, er samtalene. Der kan vi stimulere og utfordre barna til å bruke egne ord, tenke selv, se sammenhenger, ta valg og våge å si fra. Og samtidig introdusere verden i små drypp av gangen - på tur, lese bok eller bare passere et bilde av vitenskapsmannen Albert Einstein.

Praten går livlig under frokosten i dag. En av jentene sier plutselig: «månen heter Månemannen». Hun ler og fortsetter: «Jeg ser alltid månen på dagen. Men i går kveld så den ut som en gul banan». Alle ler. En av de andre barna utbryter: «Luna, luna betyr måne på spansk!» «Jeg kan faktisk to språk», sier det tredje barnet, «ett, som alle mennesker kan, og nummer 2: jeg kan spansk og engelsk også. For da sier jeg hvertfall: hello!»

Mange har sagt mye om språk. Derrida er en av dem. Han sier at språket aldri er nøytralt. Chomsky påstår at språket har oppstått som et instrument for å strukturere tankene. Uansett hvilket språk man bruker, er kommunikasjon oss mennesker imellom viktig.

Vi ønsker dere alle en riktig god helg! Og ta gjerne en titt på månen!

Uke 48

I St. Olavs barnehage er vi inspirert av Reggio Emilias tanke om rommet som den tredje pedagog. Vi vil at rommene våre skal innby til god lek og utfoldelse, dette gjør vi blant annet ved å gjøre klart ulike lekestasjoner som er inspirert av barnas interesser og drømmer.

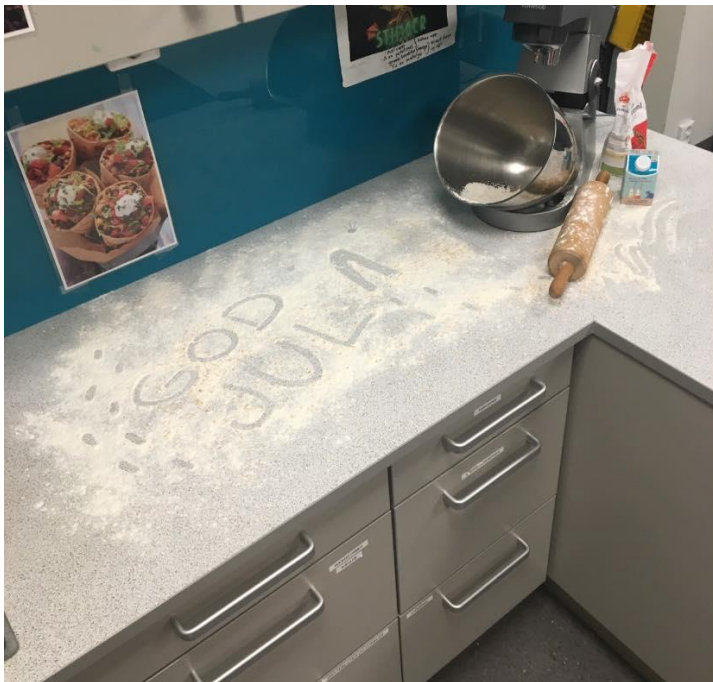

Vi som jobber i barnehagen er stadig på jakt etter hvordan verden ser ut fra barnas perspektiv og faktiske høyde. Det er da vi virkelig ser hvor rå og grensesprengende de er - hver eneste dag. Prøv selv å klatre opp et hinder som rekker deg til hoften, eller klatre til topps i en stige som er dobbelt så høy som deg selv. Dette gjør de altså daglig - enten på naturplassen, på uteområdet, inne i barnehagen eller på andre områder. De mestrer, de erfarer og de er fryktløse.

Uke 49

I dag er det 185 år siden H.C. Andersen ga ut sine første eventyr, det er festdagen til Eligius den hellige - gullsmedens skytshelgen, det er Romanias nasjonaldag og starten på en tradisjonsrik tid i bhg`en.

I morgentimene rigget vi til med kor, elpiano og mikrofoner, og sang julesanger for barn og foreldre.

«Det er mel over hele kjøkkenet, på gulvet også!» roper en av guttene. I løpet av natten, har noen bakt i bhg. «Det er ikke lov, for det er korona» sier en av jentene. «Det er sikkert rampenissen» sier det tredje barnet. Hvem er rampenissen? Fra gammelt av i Norge, var nissen en eldre kar, som hjalp til på gårder. Han hadde som oftest skjegg, nikkers og rød lue (nisselue). Nissen kunne være lunefull og finne på mange pek, og noe ugagn. Derav altså lurenisse eller rampenisse. Alle barnehagebarna lette etter rampenissen, men i stedet fant de et brev i kurvene sine. Det var fra en mus som kalte seg Julia Umulia. Hun hadde lovet rampenissen å besøke bhg, fordi rampenissen var syk og i karantene. Når nissen bli frisk, gleder hun seg til å skrulle dobbelt så mye i bhg`en.

TILBAKEBLIKK FOSSEFALLET NOVEMBER

Prosjektarbeid på Fossefallet

Kjøretøy prosjekt - Mål: Førstehåndserfaring, og kjennskap til ulike kjøretøy

Hvordan gjorde vi det på Fossefallet:

- Vi har sett ulike kjøretøy: personbiler, buss, lastebiler, brannbiler, motorsykler og traktoren som kjører på området. Gjennom samtaler i hverdagen har vi hatt fokus på hva de ulike kjøretøyene brukes til og hvem som kjører dem.
- På basen har vi lagt til rette det fysiske miljøet og hentet fram biler av ulik størrelse og med ulik funksjon. Vi har gitt rom for billek og laget bilveier med Axel og Emmanuel, og det har gitt utgangspunkt for billek.
- I barnehagens uteområde har vi hatt fokus på å sykle. Det har også blitt lagt til rette for billek i sandkassen og vi har brukt tid på å se etter biler i området rundt oss.
- Vi avsluttet prosjektet ved å se store maskiner på nrk super.

Nåværende prosjekter:

- Prosjekt om dyr
- Baby prosjekt

Høytlesing

• Interessen for bøker er blitt større. I november har vi hatt fine lesestunder, der både voksen har lest for barna og barna har fått bli i bøker selv. Boka «BEIBI lei seg» fra Ann Forsling har vi brukt opp mot temaet følelser, som vi også har hatt litt fokus i november. Vi har snakket om det å være trist, redd, sint, glad og lei seg. Vi har også sett på bilder som viser forskjellige uttrykk, og barna har fått prøve seg på å late som de er sure, blide, sinte eller triste.

- Neste steg: Velge en bok som utgangspunkt for nytt prosjekt

Månedssang - november: Lille Petter edderkopp. Ny sang for desember skal tilfeldigvis introduseres neste uke.

Hverdagen på Fossefallet

På Fossefallet er vi opptatt av at barna skal få en fin balanse mellom lek inne og ute, kreativ utfoldelse, spontane og planlagte aktiviteter hver dag. Vi har vært på flere turer i Kulås hvor vi har hatt fokus på det som skjer i naturen på høsten. Vi har badet på baderommet, og brukt biblioteket. **"Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn»**
Rammeplan for barnehagen

I Årsplan:
Barnet får et variert og utfordrende læringsmiljø som stimulerer til videre kunnskap.

I måneden som gikk har vi startet opp med litt forberedelse til julekalender og formingsaktiviteter. De fleste på Tømmerstokken liker å male og skape noe gjennom forskjellige materialer. Julekalenderen i år blir et jule-eventyrland der barna velger ut bilder som skal være med og maler kunstverk til dette.

Besøk av kaniner i barnehagen

Vi har et prosjekt i barnehagen som går på barnas interesse for dyr. I november var vi så heldige å få besøk av kaninene til Nina. Celine: «Kanin, kanin!» Lukas peker og vil gjerne bære en kanin. Andre barn synes kaninene var litt skumle til å begynne med. Det gikk bra når de ble kjent med dem. 😊

I Rammeplan for barnehagen står det:
Personalet skal:
Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.

I november har vi feiret Omar sin bursdag. HURRA!
Vi har hatt mange fine turer til skogen «vår» og hatt mange turer i nærmiljøet.
Ha en fin desember! 😊

VIKINGENE - TILBAKEBLIKK PÅ NOVEMBER

Barnehagens IKT-utstyr skal benyttes av barna til utforskning og undring. Når vi er på tur benytter vi oss av Go-pro kamera, her fanger vi opp det barna møter på sin vei, i dette tilfellet var vi på vei opp til Appelsintoppen. Filmene brukes i videre i prosjektarbeid sammen med barna og blir utgangspunkt for nye planer for nye turer.

Turene har gått til Hafslundskogen, Appelsintoppen, Glengshølen og Kulåssparken. I Hafslundskogen har barna vært veldig opptatt av Gruffalo, vi har gått i «Gruffaløløypa» som ba på mange utfordringer for både barn og voksne. Men som alle var enige om at var en råkul løype og at Gruffalo er god til å lage vanskelige løyper for oss i skogen. Vi lagde også monstervaffer på bålet.. «disse vafflene smaker deilig» sa Hamzah

Skolegruppa har hatt ekstra fokus på håndtering av egne følelser. Målet er å hjelpe barn til å forholde seg konstruktivt til sine egne

tanker. Tanker som skaper vansker kalles røde tanker
Tanker som skaper glede, trivsel og trygghet kalles grønne tanker.

«Jeg har grønne tanker når jeg gleder meg til jul!»
sier Ebenezer

DYREPROSJEKTET

Som en del av dyreprosjektet er Lillemor stadig på besøk på Vikingene. Her deltar barna i mindre grupper og lærer Lillemor og kjenne. «Lillemor er så myk» sier Daniel

SOKKEDYR OG TEATER

«Jeg har mange ideer i hodet mitt»

«Kan vi ha skuespill for voksne?»

Uke 50

Hafslundskogen er stedet hvor St. Olavs barnehage bidrar til at barna blir glade i naturen. Vi har bygget en bursdagsstol, en alt-mulig-hytte, har hengekøye, bålplass, «økologisk toalett» og gapahuk. I skogen har barna en annen form for frihet til å velge hva de vil gjøre, mestre og lære. De kan erfare hvordan det er å oppholde seg i skogen til ulike årstider. De kan tilegne seg kunnskap om dyr, vekster, vær og vind. De kan fremme evnen til å orientere seg i nye terreng og lære å ta vare på

miljøet.

Lucia var en kvinne som ikke var redd for å stå opp for det hun mente var viktig. "Å besøke de fattige og å komme dem til hjelp i deres nød" var en av hennes hjertesaker. I dag har vi feiret hennes festdag som er den 13 desember, og samtidig gjort noe som er viktig for oss - å spre glede gjennom sang og varme smil. Ledet av skolegruppa, har vi gått og syklet i luciagog gjennom sentrum, for så å ende opp på besøk i hagen på Kruseløkka sykehjem. Der sang vi luciasanger og julesanger for de eldre. Et herlig lyspunkt, både for liten, stor, ung og gammel.

Uke 51

All erfaring og alle situasjoner er utgangspunkt for å utvikle seg som menneske. I bhg`en handler det om at barna skal delta på det som skjer, på egne premisser og beveggrunner. Kunsten er å skape rammer ut fra det barna opplever som spennende og moro, og tilrettelegge for både mestring og noe å strekke seg etter. Den voksnes væremåte er essensen i dette arbeidet, og hvordan vi samspiller med barna, byr på oss selv og deltar aktivt.

Om vi leker nisser, kler oss for å gå ut, spiser frokost, holder på med dyreprosjekt, bygger i Hafslundskogen eller går juletog i gågata, så gjør vi det sammen, på barnas måte og i deres tempo og rytme.

Musikk er en uttrykksmåte, og det er lek med ord og bevegelser. Men det er også hjernetrim, historie, kultur og tradisjoner. Vi jobber for å integrere musikk i det meste av våre aktiviteter og gjøremål. Også fordi det gir et litt annerledes og livligere perspektiv på verden.

I dag har det vært nissefest. Noen av barna danset og spilte på hjerterommet, mange fikk besøk av nissen, mens andre hadde konsert ute i morgenmørket. Barna bestemte repertoaret underveis. Vi sang «På låven sitter nissen» og «Musevisa», «Bæ bæ lille lam» og «Lille Petter edderkopp», og popsangen «Dance Monkey».

Uke 52

Førjulstiden i barnehagen vår er noe for seg selv. Mens verden rundt oss stresser avgårde med alt som skal gjøres klart før jul, gjør barn og voksne i barnehagen det vi alltid gjør: Tar oss god tid, bruker kreativiteten, synger og danser, spiller instrumenter, klipper, limer, maler, sprer glede, får ny kunnskap og leker - det hele med et hint av mystikk, magi og spenning.

Med et knippe av førjulsbilder, ønsker vi alle en riktig god jul og noen herlige fridager.

Over hele verden, så langt tilbake vi kjenner historien, er vintersolverv feiret med bål, fakler, lamper, talglys og fyrverkeri. I før-kristen tid dyrket man solgudens gjenfødelse. I Norge ble julen feiret for over to tusen år siden som en kombinasjon av solvervs- og fruktbarhetsfest og fest for de døde. Da den kristne julefeiringen overtok, ble julen en lysfest.

I romjula har vi lest og gjenfortalt om Bambi og Askepott. Noen har laget modelleire, andre har badet eller gått på tur til «Trollebu». To av gutta hørte musikk og danset, og endte opp med sin egen lysfest.

Tilbakeblikk for desember – Fossefallet 2020

«Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi»
«Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver»

Tradisjoner i Desember

- Nissefest: Mange barn og voksne var kledd i røde klær og nisseklær. Vi fikk besøk av Julenissen og dagen ble fylt med sang, dans og julestemning.
- Lucia -tog på Kruseløkka sykehjem
- I desember har vi laget julegaver. Fokus: det å kunne gi noe til andre, spesielt til dem vi er glade i.

Prosjekt dyr: Hund

Vi har blitt kjent med Dixie. Med barna har vi snakket om: hundens bevegelser, og at det finnes stor hund, liten hund, sort hund, hvit hund o.l. og vi har prøvd å bevege oss slik som hunder gjør. Slik som logre med halen, gå på fire bein, snuse, bjeffe. Vi vil i neste

periode fortsette med prosjekt om dyr.

I november har barna valgt selv boka om «Peppa og Julenissen» som utgangspunkt til et nytt prosjekt. Vi har erfart at interessen for bøker er blitt større. Det er flere grunner til at vi fortsetter med prosjekt bok i januar også

- Når vi leser, øker vi ordforråd og språkforståelse
- Barnet får økt selvforståelse, ved å gjenkjenne seg selv og andre i bøkene
- Høytlesning stimulerer fantasi, følelser, lek og drømmer hos barnet

Kjære foreldre

Tusen takk for et begivenhetsrikt år og et godt samarbeid gjennom tiden. Vi vil ønske dere alle en riktig god jul og et godt nytt år.

Hilsen
Fossefallet

Tilbakeblikk på desember for Tømmerstokken

I rammeplanen:
Personalet skal: Gi barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst- og kulturuttrykk fra fortid og samtid

I desember har vi trukket julekalender hver dag. Barna trakk et navn i en boks. Det barnet som ble trukket fikk sette nisselue på «sin alv». Kalenderen på Tømmerstokken inneholdt bilder av flere av tingene barna har vist interesse for. Det var blant annet: Peppa gris, tog, Elsa frost og biler. Det har blitt dramatisering med figurer av eventyret om nissen som skulle over broen for å få seg julegrøt. Mange tradisjonelle julesanger har det også blitt.
«Se det er Peppa!» Utbryter Mattheo når han ser på julekalenderen.

Vi har hatt noen turer i løpet av måneden som har gått. Vi har gått tur i nærområdet, og vært rundt på sykkel med Gledespatruljen. Lucia-feiringen i år ble annerledes. Noen av barna dro til Kruseløkka sykehjem og framførte Lucia sangen for de eldre utenfor sykehjemmet.

I årsplanen:

Pedagogisk omsorg finner sted i relasjoner og naturlige grupper, og er en forutsetning for å oppdage barna på deres premisser.

Andre aktiviteter i desember:

Nissefesten i barnehagen var 18. desember. Da fikk vi besøk av nissen, hadde nissedisko og nissesamling. Lina, Simen og Marwan har hatt bursdag i desember. HURRA! 🎉

Vi ønsker dere alle et riktig godt nytt år! Hilsen alle oss på Tømmerstokken

2021 - Uke 1

Å kunne møte vennene sine igjen, le sammen, gråte sammen, kanskje være litt sint eller krangle, eller vise omtanke. Eller bare nyte å være i et mangfoldig og sprudlende fellesskap hvor det er masse liv

og røre, hvor det er like naturlig å sykle ned amfien i Kulås og lage bursdagsbål, som det er å mikse slim, bade eller lese bøker.

I St. Olavs satser vi hver dag - på livet!

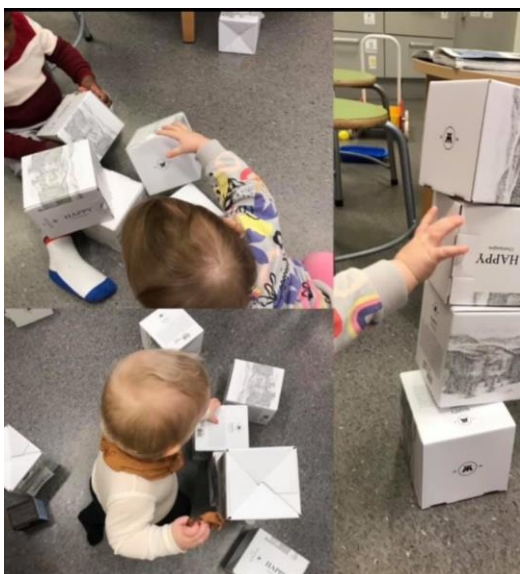

Uke 2

Nå er det stor interesse for is, fargespill og lys blant de minste. Å fryse vann i ulike former, kjenne, knuse, lyssette, skifte farger og smelte gir grunnlag for utforskning og sammenhenger. Samtidig er dette barnas kunst, og deres egen estetiske nytelse.

I følge Reggio Emilia-filosofien så er pappesken et udefinerbart materiale. Den byr på mange muligheter for fantasifull lek og inspirerer til kreativ tenkning. På Fossefallet har vi presentert barna for flere små pappesker. De ble brukt til å stable og rive ned igjen, de fikk seg en god fart opp i luften, de ble smakt på, og utforsket på alle mulige måter. Som vi har sett, byr ofte disse materialene på godt samarbeid mellom barn. Samtidig med mye glede og latter, har det blitt mange fine stunder mellom barn-barn, og barn-voksen.

Uke 3

Man burde ikke sette barns tendens til å drømme og fantasere opp mot de voksnes objektive realisme som om de var motsetninger. Det er barna som egentlig er realister. De tar aldri utgangspunkt i det generelle (Frédéric Gros).

Gjennom aktiviteter og gjøremål oppdager og definerer barna verden. Aking, bålbrekking, snekring, korsang, turer, prosjekter om doninger, Skinnvotten, is og vann. Og snømenn og store snøballer, som ifølge et barn ikke er snømenn eller store snøballer, men noe helt annet: «Solbergtårnet, det jeg kjører forbi til hytta mi».

Uke 4

Livet gir oss muligheter!

Når vi synger er vi sammen på en annen måte enn når vi snakker. Vi viser oss frem fra andre sider, bruker kroppen på en annen måte, er kanskje mer tilstedeværende og lekne. Musikk skaper et rytmisk fellesskap som nyansere relasjonene og virkeligheten rundt oss. Slik vårt eget barnekor med denne jenta i spissen gjorde på korøvelsen.

God helg fra alle oss i St. Olavs bhg.

Å bruke gjenstander om igjen og på nye måter, er barna gode på. Det vi kaller gjenbruk, er for barna en naturlig del av deres estetiske uttrykk, kreativitet og lek. Barn ser ofte stor nytteverdi i ulike materialer, og finner størst glede i det de lager selv. Vi gjenbraker mye i St. Olavs, i lekens ånd men også som ren nytte.

Vi har laget sansemateriale av smoothie-korker, cdalbum, rør og lysbrytere. En gammel hylle fikk nytt liv som en bil. Gardiner og en kasse har blitt til en seng til Tarkus fra Trygg Trafikk. Plastkopper har blitt til de høyeste tårn, og yoghurtbeger til malekopper.

Fossefallet Januar 2021

Nasse Nøff og Ole Brumm satt i gresset og tegnet. "Hvordan staves 'venn?'" spurte Nasse. "Jeg trenger ikke å stave det. Jeg føler det" svarte Brumm. Sitatet til Ole Brum stemmer godt når du tenker på temaet vi jobber med for tiden. Eventyret om «Ole Brumm og vennene hans» handler om å samarbeide, være modig, hjelpe hverandre, tørre å ta sjanser, være ulike, stole på hverandre og gjøre noe felles.

Valg av eventyr:

- Barns interesse
- Ole Brumm og vennene var kjente elementer for treåringene på Fossefallet
- Muligheten for å kunne utvide med tema «Vennskap» og «En vinterdag» og flere andre temaer fra hundremetesrskogen.

Dette har vi gjort i januar: I starten har vi brukt mye tid på sentrale ord i eventyret, dette for å bidra til økt forståelse.

- Vi har hengt opp bilder/plakater på basen, malt og fargelagt Ole brum, og vi har hatt en akedag.
- Barna valgte selv fokusordene: Ole Brumm, Sprett, Nasse Nøtt, Tussi, Ugla, Tigergutt
- Vi synger og øver på sangen «Her kommer Ole Brumm»

Arbeid med språk i små grupper: Samlingene er planlagte og spontane og knyttet til tema Ole Brumm, med fokus på at barna skal være delaktige. Vi jobber aktivt med språk under måltidene, vi benevner, bruker ulike preposisjoner, undrer oss sammen med barna. Vi fortsetter med prosjektet Ole Brumm videre.

Vannets mangfoldige muligheter

Snøen har endelig kommet i januar og vi har utnyttet den så godt vi kan. Vi har kommet godt i gang med prosjektet «Snø, vann og is»

Dette har vi gjort i januar:

- Vært ute i snøen
- Vært på vannlekkerommet
- Vi har tatt snø inn på basen
- Vi har fryst is til videre forskning

- Vi har fylt hansker med vann, og hengt de ut på gjerdet. Vi fortsetter med prosjektet videre i februar.

«Barna skal erfare at kunnskap blir synliggjort gjennom meningsfulle beskrivelser av det som skjer, har skjedd og i fremtiden skal skje»

Årsplanen for St.Olavs barnehage

Vi støtter oss til teorier om at fysisk aktivitet og god fysisk helse påvirker psykiske helse på en positiv måte. Vi vil at barna skal oppleve glede og mestring, gjennom deltagelse i fysisk aktivitet både ute og inne i barnehagen, og på turer i naturen. Musikken på Fossefallet får gang på bevegelseslysten, så da blir det fort litt hopp og sprett i tillegg til dans, zumba, og sang. Vi har blant annet vært mye ute, og noen småturer.

Med vennlig hilsen personalet på Fossefallet

Vikingene - Tilbakeblikk for Januar

Realfag kan være en naturlig del av det å oppdage verden og være nysgjerrig på det som skjer rundt seg. I tillegg handler realfag om veldig mye av det vi omgir oss med i det daglige. Om byggeklossene vi leker med eller når vi er ute i skogen og oppdager det som skjer og endrer seg ilt årstidene, der. Alle barn er nysgjerrige på verden rundt seg. Vi voksne skal legge til rette for at omverden etterhvert kan gi litt mer mening, ved å utforske sammenhenger. Vikingene har hatt mange forsøk i januar. Alt fra flyvende teposer til store vulkanutbrudd. Sammen erfarer vi stadig nye ting, når vi blander ulike kjemikalier osv.

Skolegruppa har snakket en del om følelser på nyåret. Vi har tittet litt på noe som heter psykologisk førstehjelp der vi møter en rød og en grønn bamse. Den røde representerer de vonde følelsene mens den grønne representerer de gode. Disse har vi sett på og brukt aktivt i aktiviteter og relasjoner med barna. Vi har også sett på filmen «Innsiden ut». Her møter vi Riley som

lever med følelsene Glede, Sinne, Frykt, Sorg og Avsky inne i hodet sitt. Disse styrer hvordan Riley har det. Vi har snakket om de forskjellige følelsene mens vi har sett filmen og snakket om gode og vonde minner. Barna har begynt å bruke fargene aktivt når de beskriver en sinnsstemning og blitt mer bevisst hvordan de faktisk har det.

Januar har vært en kald måned og det har bydd på mange muligheter. Snø og is har lagt seg til glede for både store og små. Når den første snøen la seg var det ikke spørsmål om hva barna syntes vi burde gjøre. «Ake og lage snømann!». Vi har akk på rumpa, akebrett og presenning. Vi har lagd snømenn. Hva kan vi lage ansikt av? Steiner! Hva mer trenger vi? Hatt, Skjerf og nese! Men hva kan vi bruke som nese da? Gulrot! Det er ikke noen selvfølge at vi finner en gulrot i barnehagen lenger, forbi barna har med seg egen mat selv. Hva kan vi bruke isteden? Noe langt, det er vi alle enige om. Vi finner flere maiskolber og bananer i lekekassa og tar med alle sammen, fordi det er snø nok ute til å lage en hel familie.

Tilbakeblikk på januar for Tømmerstokken

Se nå snør det – tekst
Melodi: [Bjørnen sover](#)

Se nå snør det,
ja det gjør det.
Tett i tett i tett.
Snø i munn og nese,
snø i hele fjeset
Se nå snør det,
ja det gjør det
Tett i tett i tett.

Barna skal erfare at kunnskap blir synliggjort gjennom meningsfylte beskrivelser av det som skjer, har skjedd og i fremtiden skal skje.

Årsplan

Ut ifra barnas interesse for Frost-tema, har vi i januar utvidet prosjektet med nye elementer. Vi har tatt inn snø på basen som barna har lekt med. Figurene til Frost ble ivrig brukt, og barna laget sine egne snø-landskap. Barna har fått utvikle sin Frost-lek med nye komponenter som: Papphus, forskjellige tøystoff og som nevnt over, snø fra uteområdet. Vi synger «Let it go» fra Frost filmen og viser både bilder og film på I-pad og projektor. Solveig: «Se det er snø inne».

Personalet skal:
Planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn.

Rammeplan for barnehagen

I forbindelse med felles prosjektet i barnehagen om dyr, har vi hatt fokus på eventyret om skinnvotten. Barna har fått hver sin vott som de har pyntet selv. I eventyret er det mange forskjellige dyr som besøker votten. Vi forteller eventyret, hører på historien på I-pad, synger sangen til eventyret og barna plasserer bilder av de forskjellige dyrene i sin egen vott. Awetu teller og sier: «Det er sju dyr».

Vi har hatt et lite vann og is-prosjekt i januar. Barna synes det var spennende og fryse ned: Maling, fjær og vann. Elias: «Den er blå». Peker på isen.

Bursdager i januar:
Rajana, Baltasar og Bihar. HURRA! 🎉

Uke 5

I St. Olavs barnehage jobber vi prosjektbasert. Prosjektarbeid gir muligheten for å gå i dybden på et tema slik at barn og voksne får flere perspektiver, kan dele erfaringer og skape ny felles kunnskap.

På bakgrunn av barnas interesser, handler et av Fossefallets prosjekter om vann. Hva skjer med vann i møte med ulike materialer?

Her skal barna få muligheten til fordypning, til å bli kjent med seg selv og vannets egenskaper.

Vi voksne er lyttende, ser og utfordrer barnas tanker og handlinger og lar oss inspirere av deres nysgjerrighet og spørsmål.

Musikk er kunsten til musene, unge kvinner som var kunstens og vitenskapens gudinner. I antikken var de musiske kunstene ikke bare sang og spill, men også diktning, dans og til og med astronomi. Et uttrykk for åndelig kultur.

Musikk er så stort og mangfoldig, at den er tilstede i alt vi gjør. Og så er den subjektiv. Det er ingen som kan påstå at noe ikke er musikk. Det bestemmer ørene som hører. Tenk på barnas egne musiske uttrykk; å tromme, klunke, riste, smelle, skrike, le og spille på alt mulig.

John Cage, musikkteoretiker og amerikansk komponist, mente at enhver lyd kan være musikk: det finnes ikke støy, kun lyd. I et slikt perspektiv vil også døren fra en drill, som i gjenbrukens ånd setter sammen en brukt prinsesseseng, for noen være musikk.

Uke 6

Å anerkjenne mennesket i barnet, med livserfaring på godt og vondt, som har egne tanker og meninger, egne håp og drømmer – som kan, vet og vil.

Vår virksomhetsleder Anders har skrevet denne gode artikkelen. Anbefales!

Jo mer som kommer inn i et hode, jo mer blir det plass til, sa Selma Lagerlöf, svensk forfatter og nobelprisvinner i litteratur.

Et av prosjektene våre denne vinteren, er eventyret om skinnvotten. En mann går tur med hunden sin og mister votten sin i sneen. Da skjer det ting. Og vi får greie på hva som faktisk kan skje med en vott som blir mistet i sneen en vinterdag. Det kommer flere dyr til votten, og de vil bo i den. Den første som kommer, er noe så logisk som en liten mus. Og via hare, rev og frosk blant annet, ender det med en bjørn. Det fine er at de får plass. Den sultne ulven, også. Det er god plass. Votten er som hodet til Selma Lagerlöf, jo mer som kommer inn, jo mer er det plass til. Vi leker med dyrene og vi lager votter vi leker med. Så synger vi om dyrene og leker litt til. På den måten synger og leker vi inn kunnskap om vinter, dyr, årstider, sne, klær og kulde, sol og varme.

Sånn er det med kunnskap i St Olavs barnehage. Den finner veien til og med barna gjennom deres egne interesser som resulterer i morsomme prosjekter om skinnvotter, sne og dyr. Og da kjenner vi nesten at Selma Lagerlöf sitter og nikker til oss med sitt kloke, fantasifulle hode.

Uke 7

Korøvelse på Hjerterommet i St. Olavs bhg.

Hva betyr det i disse tider, at vi satser hver dag, at barna skal være med på alt som skjer, at de skal få tillit og definisjonsmakt, at de skal oppleve mening, at kunnskap og dannelse tilegnes i

hverdagssituasjoner - at vi har rom for alle.

Det betyr ikke noe annet enn før. Om det stormer der ute, om det er grønt, gult eller grønt nivå, vi gjør som vi pleier; bygger relasjoner og oppdager verden med barna som likeverdige deltakere.

I Norge har vi vinterferie, mens i Nederland og Tyskland har de karnevalsferie. Den siste dagen i et karneval er gjerne det som kalles fetetirsdag (og som er dagen etter fastelavnssøndag.) På fetetirsdag var det tradisjon for at man skulle spise seg skikkelig god og mett før fasten begynte på askeonsdag. I flere andre land er fetetirsdag også kjent som mardi gras (fransk), og navnet på karnevalet i New Orleans og i Brasil kommer også herfra. Når man i nåtiden arrangerer et karneval i Norge, kler gjerne deltakerne seg ut i ulike kostymer. På karnevalet i dag var det alt fra spiderman til kostymer i gjenbruksvariant. Flere av barna hadde sydd seg rekvisitter av gamle gardiner og duker. Denne dagen har mange ventet på. Og spesielt spennende er det å slå katta ut av sekken, for hva er det inni?

Uke 8

GJENBRUKSKUNST I SENTRUM

Vi fikk herlig vårfølelse i dag på en oppdagelsestur gjennom byen.

Hovedmålet med turen var å ta bilder av to trær som vi skal pynte til påske! Disse bildene skal vi printe ut og ha foran oss som videre inspirasjon i den kreative prosessen.

Vi ser frem til å kunne glede folk i sarpsborg med gjenbrukskunst laget av oss i St.Olavs barnehage.

Gledespatruljen i barnehagen vår jobber jevnt og trutt med ulike former for gledning. Dette ligger det stor tankevirksomhet bak fra barnas side, og flere har konkludert med at et hjerte - det er noe av det fineste man kan gi bort.

Så går du forbi barnehagen vår, gjør som det står på lappen og ta med deg et hjerte fra kunstnerbarna i St. Olavs barnehage ❤️

Tilbakeblikk - Fossefallet februar 2021

Prosjektarbeid - Vannets mangfoldige muligheter

Vann er duggen i gresset. En istapp som henger i takskegget eller rimet på trærne en klar vinterdag. Vann er mangfoldig og omgir oss på alle kanter.

Mål for prosjektet:

- utvide barnas forståelse av vann ved å legge til rette for utforskning
- skape ulike møteplasser der barna får erfare vannets mange muligheter
- barna får grunnleggende kunnskap om – og kjennskap til vann
- støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi dem utfordringer

Dette har vi gjort i februar:

- Introdusering av pasta og maisenna. Vann får maisennaen til å bli borte, det blir seigt og våt. Alt forsvant i vasken til slutt og igjen sto vi med kun blankt vann. Det var deilig å smake på dette hvite vannet. En god bløt og seig følelse mellom fingrene
- vi har lekt med vann ute, og vannrommet

Ole Brumm og vennene hans: Nå har prosjekt Ole Brumm utvidet til prosjekt om vennskap. Ugla i Hundremeterskogen forteller om noen av de grunnleggende tingene i livet, nemlig hvordan Ole Brumm og vennene hans holder sammen som venner. De er ikke alltid like gode venner. Det hender de ødelegger, stjeler, vil bestemmer over de andre, og da ender som regel med at de blir uvenner. Heldigvis vet Ole Brumm og vennene hans hvordan man blir venner igjen.

VIKINGENE - TILBAKEBLIKK PÅ FEBRUAR

«leken er nødvendig i et menneskes liv» Thomas Aquinas

Å leke er å gjøre seg kjent med verden – oppdage, erobre og definere den på egne premisser. Lek skal være lystbetont og finne sted i hele barnehagen, ute og på tur. Lek er et mål i seg selv hvis egenverdi skal anerkjennes og gis plass i barnas liv.

På Vikingene er leken alltid i fokus. Barna er eksperter og veileder hverandre, forhandler seg frem og kommer som regel frem til løsninger sammen. Nå om dagen er barna opptatt av å skape. Alt fra hus av ispinner til kjoler av gamle gardiner, potettrykk på t-skjorter og påskekyllinger som står på ski.

Skolegruppa har base på Åpen barnehage store deler av dagen.

Vi tilbyr bl.a barna påskeaktiviteter med fokus på gjenbruk, realfag og egen kreativitet.

«Jeg blåser så hardt at hodet mitt nesten sprekker!»

Benjamin

Dette har vi gjort i februar:

Vi har klippet ut røde hjerter. Barna fortalte fine ord om hverandre som vi skrev på hjertene. Vi i fortsetter med vennskapshjerter videre

-Fokusord: hva er en god venn, si unnskyld, bestemme sammen, gi en god klem, høre på hverandre

«Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt felleskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov»

Rammeplan for barnehagen innhold og oppgaver

Trollprosjekt:

Mål:

- Barna skal få oppleve gode relasjoner, nærhet og humor
- De skal få kjennskap til norsk kulturhistorie og få kjennskap til eventyreren
- Mer om prosjektet Troll kommer i mars måned

- I februar har vi hatt karneval med mange fine kostymer.

Vi har danset, sunget, spist pølser fra kiosken. Nok en super dag på Fossefallet

Det fysiske miljøet på Fossefallet - 2021

- Dette skal vi gjøre:

- kartlegge rommene - vi observerer hvem som leker hvor, og hvilke relasjoner som skapes i de miljøene vi har
- tre pedagoger - barna, voksne og det fysiske miljøet
- fokus på naturmateriale - gjenbruk
- videreføre holdninger om å ta vare på miljøet rundt oss, ha respekt for utstyr og leker
- Vi ønsker å legge til rette til et miljø hvor vi har noe å treffe rundt, et miljø som innbyr til lek og som legger til rette for gode relasjoner.

På baderommet har vi eksperimentert med snø og is oppi varmt vann. «Snøen forsvinner! Vi må hente mer!»

Turene i februar har gått til bl.a Glengshølen, Kulåsparken og Haflundskogen.

Vi har sett etter vårtegn og har sett sommerfugl!

Her feirer vi bursdagen til en i skolegruppa ute. Han spurte om vi kunne tenne bål og se på Løvenes konge.

«Å ha bursdag er så gøy! Det er min dag og jeg bestemmer akkurat som Mufasa»

Tilbakeblikk på februar for Tømmerstokken

Til karneval vi drar av sted
(Mel: Jeg gikk meg over sjø og land)
Til karneval vi drar av sted
For der er mye rart å se
Og hvem er det som kommer der?

Jeg får være med på spennende eksperimenter og utforskning av ulike fenomener. Årsplan

I forbindelse med «Frost», is og vann- prosjektet har vi hatt noen eksperimenter sammen med barna.
Et av eksperimentene: Vi kokte opp vann, Thi helte det kokende vannet i en termos og kastet det opp i lufta. «Hva skjedde med vannet nå?» «Det ble snø!» roper flere av barna. Vi har også markert samenes nasjonaldag med formingsaktiviteter, nordlysdans, joik og bilder. Matheo: «Se nordlyset danser».

Personalet skal: Bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet.
Rammeplan

Vi tilegnet oss kunnskap og markerte vietnamesisk og kinesisk nyttår. De som ville av barna kledde seg i festdrakter eller som en drage. **Marwan: «Jeg vil være dragen.»**
Vi danset i tog rundt i barnehagen til kinesisk festmusikk. Samlingen vi hadde tok for seg musikk, klær, kinesisk horoskop og til slutt fikk de som ville, smake på rekechips. Vi hadde også formingsaktiviteter med tomme papirruller som barna malte nyttårsraketter med.

Vi har markert fastelaven ved å pynte bjørkeris.
Vi har feiret karneval med dans og pinjata, som barna hadde laget helt selv.
Vi har ønsket Kristian velkommen til oss.
Vi har feiret bursdagen til Matheo, Eira og Semina. HURRA 😊

Uke 9

Det som før var biblioteket vårt er nå blitt noe annet, og pianoet som stod der, var plutselig ute på vandring. Heldigvis vandret det inn til oss på Tømmerstokken. Det er fint og svart og elektrisk, og kan skruses av og på. I tillegg til de vanlige tangentene, har pianoet noen tilleggfunksjoner. Når vi spiller sammen, er det alltid noen som finner volumknappen. Hysj! så er lyden helt borte og KLANG så er lyden veldig på igjen. Hva skjedde? sier Elias.

Det er et flott og dyrt instrument så vi har noen spilleregler. Vi kan ikke klatre på det, sier Simen. Det er sant. Kanskje vi skal slå det av når vi er ferdige, sier jeg. Nei, vi kan ikke slå pianoet, sier Matheo. Det har en av-knapp - skal vi trykke på den? Nja...

Vi blir ikke helt enige alltid. Jeg reiser meg og spør om noen vil spille videre. Ja, sier Simen, jeg vil! Og da skjer det noe magisk. Simen finner en knapp som spiller av noe vi akkurat har spilt. En elefant kom marsjerende, spiller pianoet. De andre barna ser på meg som står et helt annet sted, og de ser på Simen som sitter med fingrene på tangentene, og de hører vidunderet spiller videre; nedover edderkoppens fine spinn. Hvordan er det mulig at elefanten går på spindellev og er det virkelig Simen som spiller?

Og slik filosoferer vi en formiddag i St Olavs barnehage, om elefanter og edderkopper, om hvem som spiller, og hva er lyd og hva er musikk, om hva som er stille og hva som virkelig bråker.

Å oppdage verden på egne premisser.

Det er umulig å forutsi hvilken sammenheng barn skaper i en situasjon. Vi kan planlegge så mye vi vil, men hvis barna får definisjonsmakt og fysisk frihet til å bruke kroppen, ender en aktivitet ofte et helt annet sted enn det vi begynte med.

En korøvelse startet med sang og spill, men etter hvert ville barna se på musikkutstyret; skru på knappene på høyttalerne, kjenne med fingrene hvordan basstrengene vibrerer, stikke pluggene inn og ut på anlegget.

Kjernen i vår pedagogikk er at måten barna utforsker verden gjennom sansene, og på den måten danner sine egne oppfatninger, alltid er en del av målet.

Uke 10

UNDRING BLIR TIL KUNNSKAP

Barns undring skal bringe dem videre i deres liv og utvikling. Uansett alder trenger de å få utforske sin verden sammen med engasjerte voksne som deler sin kunnskap med dem og som støtter dem til stadig å få til og forstå mer.

Kroppen og tema; «baby i magen» er av stor interesse på Fossefallet om dagen. Vi har hatt mange fine samtaler rundt tema, og nå i dag startet vi med en ny bok.

Utdrag fra boken »Hvordan lager man en baby?» av Anna Fiske;

«Oi, kan babyen klippes ut av magen?»

«Pappa har mange små fisker i magen»

«Når mamma spiser så spiser babyen i magen også!».

I barnehagen vår tar vi svært få avgjørelser uten at barna er med. Vi er som et stort team, som lærer av hverandre og gjør hverandre gode. Denne uken har vi jobbet mye med natur og miljø både i barnehagen og i nærmiljøet. Vi har plukket søppel i barnehagen, sortert ødelagte leker, plukket søppel fra skogen og ryddet ut av lageret vårt. En stor container kom til barnehagen, slik at søppel og ødelagte ting kunne kastes der. Samtidig har vi også tatt vare på og reparert - barna ser umiddelbart ny og spennende bruk av ødelagte gjenstander.

Uke 11

Følelser er en stor del av et menneskes liv.

Vi opplever alle følelser som kan være vanskelige å håndtere. Vonde følelser, som redsel, sorg, sinne og frustrasjon kan oppleves som både skremmende og forvirrende. Ofte reagerer vi bare på et ubehag. Noen ganger kan vi for eksempel bli sinte når vi egentlig er redde, misunnelige, såret eller når vi opplever at krav til oss blir for store. Når vi gjenkjenner og forstår ubehaget/følelsen, kan det bli litt enklere å håndtere, fordi vi får en annen mulighet til å regulere oss selv. Dette er daglig i fokus på skolegruppa, her ser dere uttrykk som barna har formet med modelleire.

Vi er relasjonsarbeidere og kunnskapsformidlere. For oss er det ikke bare barnas utvikling og trivsel som er målet, det er veien dit: skrittene vi tar sammen med barna, hindringene vi møter, uenigheten vi har, seirene og nederlagene.

Felles for erfaringene vi gjør, er samtalen. Snakker vi med barna - ikke til, ut fra at barna skal forstå - ikke bli overtalt, vil de kunne oppleve mening og tillit.

Like viktig som å introdusere verden for barna, er språket et middel til å skape subjekter - til å gi barna opplevelsen av å være betydningsfulle.

Det enkle, men samtidig krevende, er at samtalen kan foregå overalt, hele tiden. I lek eller praktiske gjøremål, i hverdags situasjoner, på vei til eller fra en aktivitet.

Uke 12

Bor påskeharen inni dette lange røret? Hvem har lagt egg i skogen? Hvor bor påskeharen, og vokser det appelsiner i skogen utenfor barnehagen? Dette er spørsmål som både du og jeg har et logisk svar på. Men logikk er ikke alltid det som gir de beste svarene, og da får man jo heller ikke filosofert noe særlig. Barna er gode på den frie tanke, og lar seg imponere av hverandres argumenter.

I dag lå det fullt av påske-konkreter i skogen utenfor barnehagen. Både egg, hare, kyllinger og appelsiner hadde funnet veien ned i skogsrøttene. Dette skapte både undring og mange fantastiske spørsmål og svar fra barna.

Uke 13

Å leve livet gjør vi hver dag!

Noen ganger føler vi at livet er godt og andre ganger kan vi føle at det ikke er så bra, kanskje til og med meningsløst!

Uansett hvordan dagen din er, grip den med hele deg!

Tenk over disse ord fra Nelson Mandela:

Det som teller i livet, er ikke bare at vi har levd. Det er hvilken forskjell vi har gjort i andres liv som vil avgjøre betydningen av det livet vi fører.

God påske!

Tilbakeblikk på mars for Tømmerstokken

En liten kylling i egget lå. Den banket og banket på. «Her er det trangt jeg vil ut og gå», sa den og ynket seg der den lå. Hakk, hakk, hakk, hakk. Egget det sprakk, og et lite hode ut av det stakk.

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.
Rammeplan

Vi har hatt mange aktiviteter og opplevelser i mars som har vært preget av påske og vårtegn. I skogen har vi sett vårblomster, hørt forskjellig fuglesang og funnet ting som egentlig ikke hører til i skogen vår. Barna har funnet typiske påsketing som: Hare, kylling, klementiner og små egg. En annen dag fant de til og med et sjokoladeegg! Det falt i smak. 😊

Omar peker: «Hare». Elsa tar opp et egg: «Egg»

Barn er nysgjerrige og søkende på hver sin måte. Dette vitebegjæret kan enten blomstre eller visne i møte med andre mennesker.
Årsplan

På våre småturer i nærheten er det mange ting barna stopper opp ved, og filosoferer rundt. Det kan være en dam som fremdeles har is på seg, småskilt som noen har ødelagt, fuglelyder som er litt fremmede.

Matheo: «Jeg hører fuglene synge.» Celine: «Oj! Hva er det?» Siw: «Hva kan det være?» Matheo: «Det er skummelt...en, to, tre kom igjen hakkespett!»

Esra og Delina fylte år i mars. HURRA! På barnehagedagen hadde vi bestilt container der vi kunne kaste søppel. Vi hadde fokus på naturen og bærekraftig miljø. God påske til alle!

Tilbakeblikk for mars – Fossefallet 2021

Uteliv - Vi i St. Olavs barnehage har uteliv som vårt satsningsområde. Med uteliv mener vi den tid vi er ute, både i barnehagen og på tur. Ute får barna brukt kroppen og sansene sine på andre måter enn inne. Vi utforsker sammen med barna, henter inn barnas kunnskap om naturen, og videreutvikler kunnskapen sammen med barna. Vi har fokus på glede, trivsel og mestringfølelse.

Vi bruker naturen, nærmiljøet og byen vår på barnas premisser. Vi tar oss god tid og ser på det som barna interesserer seg for. Turene i mars gikk til Kulåsparken og elsykkeltur til Glengshølen. **Arne Næs sitat om friluftsliv:** «Å gå samme turen ti ganger kan gi deg følelsen av gjentakelse, men å gå den hundre ganger kan gi deg en fornyet følsomhet og glede over hver «bitte lille» ting på veien». *Årsplanen for St.Olavs barnehage*

Påskeutstilling i sentrum

I vår barnehage skal barna i sin dannelsesprosess få erfare nytten av «å ta vare på». I forhold til Påskeutstilling har vi tatt utgangspunkt i materialer som vi vanligvis hadde kastet. På den måten får barna erfare at ting kan brukes på nytt, som i dette tilfellet er i en kreativ prosess sammen med andre formingsmaterialer. Vi ønsker at barna skal se verdien og muligheter i ting man allerede har. Vi ønsker å ta vare på planeten vår.

Prosjektarbeid på Fossefallet

Trollprosjektet Fokusordene: Troll, bro, foss.

Struktur: Samtale rundt eventyret, troll sanger formingsaktiviteter, barna har laget sine egne troll av kongler.

Dokumentasjon: å dokumentere hele prosessen i prosjektarbeidet og gjøre det tilgjengelig for barna er viktig. Gjennom formingsaktiviteter, bilder, tekst, bøker, og det barna har laget - videre fører til: samtaler med barna, og barna viser stolthet og glede over det de hadde vært med på å skape.

Prosjekt Ole Brumm og VENNSKAP

Å få tilhørighet i en kameratgjeng så tidlig som mulig, kan ha betydning for hvordan barn senere tilpasser seg sosialt og emosjonelt. Det kan igjen få stor betydning for hvordan de tilpasser seg skolearbeidet og oppnår faglig utvikling. Barn som utestenges i leken går glipp av denne kompetansen, og får dermed et dårligere utgangspunkt til å danne relasjoner med andre.

Stein Erik Ulvund, professor i pedagogikk

I mars har vi jobbet mye med vennskap på Fossefallet. Det er veldig mye læring i det å ha venner. Barna erfarer daglig at vennskap er å gi og å få. Det å gi og få utvikler sosiale ferdigheter som igjen gir gode kompetanse til å få nye venner. Det gir videre mestringfølelse og samarbeidsevnen styrkes. Hva er en venn spurte vi 2 og 3 åringene på Fossefallet.» Jeg kan ha fire venner» svarte et av barna. «Hunden er min venn» svarte et annet barn!

Uke 14

I vår barnehage skal barnas meninger og ulike uttryksmåter få stor plass. Barna skal bli tatt med i planlegging og også oppleve reell innflytelse her og nå.

Forberedelsene til dagens piknik i Kulås startet dagen før med gode samtaler rundt tema tur og uteliv. Det kom tydelig frem hva barna hadde lyst til å gjøre på tur.

Forventningsfulle trillet de avgårde med dukkevogner, matpakker og tepper til å sitte på. Det ble en engasjerende tur på barnas initiativ.

Å være en livsnyter kan være så mangt. For barna er livsnyter et svært aktuelt begrep - de nyter stedet de er på eller situasjonen de er i på sine egne, unike måter. De har øye for detaljer og spenning, og snur nedturen til oppturen i løpet av noen sekunder. I dag syklet flere av Tømmerstokken-barn og ansatte til naturplassen i Hafslundskogen, som ekte livsnytere. Vi balanserte på bålkrakkene, klatret i stigen, lekte ulv og troll i lillehuset og studerte dansen som trærne gjorde i vinden. Inne i gapahuken hadde alle dyrene i Skinnvotten-eventyret gjemt seg sammen med votten sin. Da alle dyrene var funnet, ble det eventyrstund med Thi. Døren til utedoen vår var det dessverre noen som hadde ødelagt, så vi snakket litt om det. Et av barna så på døren, så så han på meg med et alvorlig ansiktsuttrykk, og sa: "Den er ødelagt". "Ja tenk at noen har ødelagt døra vår, det var dårlig gjort" svarte jeg. Han tenkte litt, så svarte han: "okei, jeg er sulten", og så gikk han til matboksen sin.

Gjør som barna - vær en livsnyter og ikke la nedturene gå innpå deg.

Uke 15

Hverdagspedagogikk handler om barns reelle innflytelse. Barna skal være med på det som skjer i bhg`en. Det gjelder ikke bare om lek og aktiviteter, men også vanlige gjøremål, og beslutninger som har betydning for dem.

Alt som hender i bhg`en kan være med på å skape en spennende og meningsfylt hverdag for barna, hvor målet er at de skal få førstehåndserfaringer med verden og utvikle seg i sitt eget tempo. Vår hverdagspedagogikk er også en måte å poengtere viktigheten av barnas egen barndom. At barn er mennesker med behov for å være her og nå, leve livet og følge drømmene sine, og at det er en like god investering for fremtiden som noe annet.

Uke 16

På veggen i Hjerterommet i St. Olavs bhg henger det bilder av førtitre tenkere, mennesker som har forandret verden. Forleden dag tok de turen ut til veggen på sykkelskuret.

Vi ønsker å skape en pedagogisk praksis som ikke bare har fokus på læring og personlig vekst, men som stimulerer barna til å ta valg, tenke kritisk og være selvstendige. For å bygge opp denne hverdagspedagogikken bruker vi tankegods fra ulike faglige retninger, inkludert filosofi.

Vi er en helt ordinær gjeng med ansatte her i det relativt nye bygget et steinkast fra Kulåsparken, men vi har ildsjeler som virkelig ønsker noe på barnas vegne.

Det er ikke sikkert at vi klarer å endre så mye. Det er ikke sikkert vi evner å gjøre verden til et bedre sted å være, men hvem er vi hvis vi ikke prøver.

Vi er en barnehage som trives i hverandres selskap. Det vil si at barna på alle de tre basene liker å leke sammen og dra på turer sammen. Etter at pandemien kom, har vi måttet være mye basevis. Men for en liten stund siden, kom det rullende inn en løsning på dette - nemlig en tredje el-sykkel. Så nå drar barn fra alle tre basene på Gledespatrulje-sykkeltur sammen hver onsdag, i hver sin sykkel. En herlig glede, for en smilende patrulje på nå ni hjul.

